

[Første næstformand.]

ber 1975, og at stedfortræderen indkaldes som midlertidigt medlem. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

Indstilling fra udvalget til valgs prøvelse.

Ordføreren for udvalget til valgs prøvelse (Poul Dam) (SF):

Folketinget har nu vedtaget at meddele fru Kristine Heltberg orlov på grund af udsendelse i offentligt hverv, og jeg kan herefter — også i dag — gøre indstilling om godkendelse af en stedfortræder.

Det drejer sig om næstformand *Ole Henriksen*, der er 1. stedfortræder for socialistisk folkeparti i Frederiksborg amtskreds, hvor fru *Kristine Heltberg* er valgt.

Udvalget til valgs prøvelse har behandlet sagen, og jeg kan på et enigt udvalgs vegne afgive følgende:

Indstilling.

Næstformand *Ole Henriksen* godkendes som midlertidigt medlem af folketinget fra og med den 14. november 1975.

Hermed sluttede forhandlingen.

Udvalgets ovennævnte indstilling vedtoges enstemmigt med 105 stemmer.

Den næste sag på dagsordenen var:

Spørgsmål om fremme af forespørgsel til fiskeriministeren af Erlendsson.

(Forespørgsel nr. II. Anmeldt 12/11 75).

Første næstformand (Grete Hækkerup):

Hvis ingen gør indsigelse mod fremme af denne forespørgsel, betragter jeg tingets samtykke dertil som givet. (Ophold). Det er givet.

Den næste sag på dagsordenen var:

Anden (sidste) behandling af forslag til folketingsbeslutning om beretninger angående Nordisk Råds 21. sessions anden samling 1973 samt Rådets 22. og 23. session 1974 og 1975.

(Andre selvst. forslag nr. XXVI. Frem-sat 29/10 75 i betænkning fra udenrigsudvalget. Første behandling 7/11 75).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Forslaget sattes til forhandling.

Kirsten Jacobsen (FP):

Inden folketinget skal stemme om beretningen, vil jeg gerne igen tage problematikken frem omkring den nordiske investeringsbank. For at formanden ikke skal afvise mig, vil jeg gøre opmærksom på, at den nordiske investeringsbank er omtalt i beretningen side 128 og side 129.

Grunden til at jeg ønsker at tage specielt dette punkt frem, er bl. a. den debat, der fremkom her i tinget under beretningens første behandling.

Jeg vil godt starte med, hvordan tanken om den nordiske investeringsbank egentlig opstod. Den oprindelige tanke om den er jo af gammel dato. Den kuldsejlede i sin tid sammen med planerne om Nordek. Men i beretningen på side 128 står der — jeg citerer fra beretningen:

„Statsministermødet i Oslo den 31. januar 1975 havde besluttet, at der hurtigst muligt skulle udarbejdes forslag om oprettelse af en nordisk investeringsbank.“

I den forbindelse må man nok i hvert fald i dette ting gøre opmærksom på, at den statsminister, der deltog fra dansk side, på det tidspunkt kun var fungerende statsminister, idet regeringen allerede havde indgivet sin afskedsbegøring. Jeg ved ikke, hvorvidt det forfatningsretligt overhovedet er medholdeligt, at en statsminister på den måde binder en regering, men jeg vil i hvert fald gerne tage det frem.

Når man har arbejdet i Nordisk Råd og kender arbejdsproceduren i rådet, så synes det også overordentlig mærkeligt, at en sag er blevet færdigbehandlet fra den 31. januar 1975 til endelig beslutning nu førstkom-mende lørdag på sessionen i Stockholm. Normalt ligger sager i Nordisk Råd i årevis ad gangen, uden at de kommer frem til endelig behandling.

Jeg vil også gerne fremhæve, at det intet sted er stillet op, at der findes behov, som ikke kan dækkes af de finansieringsinstitutter, der findes i forvejen.

[Kirsten Jacobsen.]

Jeg tror, at der er nogle her i folketinget, som har ladet sig løbe lidt over ende af en eller anden veneration for noget, der er nordisk. Alle remisudtalelserne — i hvert fald næsten alle remisudtalelserne — fra dansk side går i hvert fald imod, at man følger ministerrådets forslag. Det gør bl. a. Den Danske Bankforening, Danmarks Sparekasseforening, Industrirådet, Dansk Arbejdsgiverforening og Grosserer-Societetet.

For at folketinget ikke skal bringe sig selv i en situation, hvor man finder anledning til at stemme for en ratifikation, fordi den er vedtaget i Nordisk Råd, finder jeg det på sin plads, at man allerede tager diskussionen om betimeligheden nu, og derfor vil jeg gerne på fremskridtspartiets vegne fremsætte følgende:

Forslag om motiveret dagsorden.

„Idet folketinget udtaler, at planerne om en nordisk investeringsbank ikke bør fremmes,

fortsætter folketinget behandlingen af sagen.“

Første næstformand (Grete Hækkerup):

Der er nu fremsat følgende forslag om motiveret dagsorden: (se ovenfor). Dette forslag indgår nu i forhandlingen.

Nathalie Lind (V):

Jeg vil blot gøre opmærksom på, at på det her omtalte møde i Nordisk Ministerråd mødte jeg op i stedet for udenrigsminister Ove Guldberg, og det blev tydeligt og klart sagt, at vi var et forretningsministerium. Vi kunne være til stede som observatører, vi kunne ikke træffe beslutninger, og det gjorde vi heller ikke.

Stetter (KF):

Jeg forstår udmærket fru Kirsten Jacobsen og fremskridtspartiet, fordi der efter vor vurdering foreligger et reelt problem vedrørende behandlingen af dette forslag. Jeg gjorde allerede opmærksom på dette problem under forhandlingerne sidste fredag.

Det er mig bekendt første gang, at Nordisk Ministerråd fremlægger et forslag til behandling i Nordisk Råd, og denne behandling i Nordisk Råd får derfor reel be-

tydning. Hidtil har man behandlet medlemsforslag, og man kendte jo nogenlunde disse medlemsforslags skæbne, men her er der altså tale om, at de nordiske regeringer beslutter sig til at gennemføre et forslag, og så søger man parlamentarisk støtte i Nordisk Råd.

Nu ligger det sådan, at der kun er fire partier her i tinget, som har repræsentanter i økonomisk udvalg, der har behandlet dette forslag. Det vil sige, at 6 af folketingets 10 partier i realiteten er udelukket fra at behandle forslaget i detaljer. Man kan, når aftalen kommer til behandling her i folketinget, sige ja eller nej, men man ved, at der i realiteten ikke kan ændres et komma.

Der er altså et reelt problem her, og for yderligere at understrege dets betydning behøver jeg blot at henvise til, at såfremt det europæiske ministerråd sendte et forslag til reel behandling og stillingtagen i det europæiske parlament, ville der opstå en tilsvarende debat, og det er altså denne diskussion, vi har her.

Jeg har gjort opmærksom på denne procedurevanskelighed, og jeg mener ikke, at sagen skal behandles ud fra et procedure-spørgsmål. Hvis forslaget skønløst falde, hvad mit parti ønsker, så skal det falde på substansen, på indholdet i dette forslag. Partierne får derfor en lejlighed til på et senere tidspunkt at tage stilling til dette spørgsmål om ja eller nej.

Men jeg mener fortsat, at det er nødvendigt, at vi tager denne problemstilling op til analyse. Jeg mener ikke, det kan gøres ved denne lejlighed. Man kunne naturligvis eventuelt prøve på at forhindre, at forslaget kom til behandling på Nordisk Råds ekstraordinære session i den kommende weekend, men det er vel trods alt alligevel for dramatisk en udgang på dette spørgsmål. Der foreligger altså et reelt problem, og allerede sidste fredag sagde jeg til ministeren og sagde jeg til tinget, at man ikke undgår at tage stilling til dette spørgsmål.

Ove Hansen (S):

Det overrasker mig en del, at vi skal have en debat om dette problem nu. Det er min opfattelse, at problemet om en nordisk investeringsbank er drøftet grundigt i økonomisk udvalg, der særligt beskæftiger sig med

[Ove Hansen.]

problemerne. På lørdag bliver det de delegerede ved Nordisk Råds session, der skal tage stilling til problemet, og det må vi afvente.

Jeg har ikke noget imod, at man er for eller imod dette forslag, men jeg synes, det er helt urimeligt, at man inden sessionens begyndelse her skal foregribe begivenhedernes gang. De delegerede må på lørdag tage deres stilling, og hvis det så viser sig, der bliver beslutning for, at vi skal have en nordisk investeringsbank, så bliver det senere folketetinget, der skal tage stilling dertil.

Jeg må på mit partis vegne sige, at det dagsordensforslag, fru Kirsten Jacobsen har stillet, kan vi ikke acceptere. Vi vil stemme imod.

Enggaard (V):

Det er kun en kort bemærkning i anledning af de procedureproblemer, som har været bragt frem.

Det er rigtigt, at der har været meget kort tid til at drøfte dette, men for at muliggøre, at partierne havde et bedre grundlag for at kunne drøfte tingene, end det ellers ville være tilfældet, blev der i går, efter at papirerne er fremkommet i form af betænkning, indkaldt til et møde i Nordisk Råds danske delegation. Det vil sige, at 16 medlemmer og 16 stedfortrædere var indkaldt til et møde i går formiddags, hvori også ministeren for udenrigsøkonomi, som samtidig er minister for nordiske anliggender, deltog og besvarede en række spørgsmål vedrørende investeringsbanken.

Jeg beklager, at ikke alle partier deltog i det pågældende møde, men lejligheden til at få yderligere information var til stede.

Ministeren for nordiske anliggender (Ivar Nørgaard):

Jeg vil gerne sige til fru Kirsten Jacobsen, at det forekommer mig at være lidt søgte forklaringer på den negative holdning, som fremskridtspartiet har til denne sag, som bliver trukket frem.

Statsministermødet, som er omtalt på side 128 i beretningen, besluttede, som det står citeret, at man hurtigst muligt skulle udarbejde forslag.

Der skete jo det, at da den nuværende regering blev dannet, meddelte vor statsminister, den nuværende statsminister, at

denne regering følte sig forpligtet af de beslutninger, der blev truffet på statsministermødet, man var enig i de beslutninger, der blev truffet på det statsministermøde, der blev holdt den 31. januar. Den nuværende regering har altså hele tiden arbejdet på at realisere det forslag, som blev vedtaget på statsministermødet.

Det er jo også bemærkelsesværdigt, at da det blev debatteret mellem de forskellige partier, sådan som det også fremgår af referaterne side 128 og 129, da var det kun hr. Willoch fra Norge, som rettede indvendinger mod principbeslutningen. Siden har sagen været til meget grundig behandling, først i et ekspertudvalg, senere blandt samarbejdsministrene på ministerrådsmøderne, og det har været drøftet med økonomisk udvalg.

Det er kun et mindretal i de nordiske lande, som er imod, og det er det yderste højre og det yderste venstre. Det er kommunisterne i Finland — herhjemme er de fornuftigere — og det er det yderste højre i Norge og Danmark, som vender sig mod denne fornuftige løsning. Der er et stort flertal for at gennemføre det, og det ville derfor være helt urimeligt, at dette folketing stoppede behandlingen af sagen, som er det væsentligste punkt på dagsordenen for den ekstraordinære session på lørdag.

Kirsten Jacobsen (FP):

Jeg kan naturligvis ikke vide, hvad fru Nathalie Lind på regeringens vegne har givet udtryk for i Oslo på mødet den 31. januar. Jeg kan kun citere, hvad der står anført i beretningen, og den nuværende minister for nordiske anliggender siger da også, at den nuværende regering følte sig bundet af de beslutninger, der var truffet på statsministermødet den 31. januar 1975.

Må jeg så til hr. Stetter sige, at det er mig lidt ubegribeligt, at hr. Stetter siger, at hvis dette forslag skal falde, så skal det falde på substansen og ikke på proceduren. Efter min bedste overbevisning går dette dagsordensforslag netop på substansen og ikke på proceduren. Men skulle det være proceduren i hr. Stetters opfattelse, så er det mig ubegribeligt, hvis man har så store indvendinger mod en ting, som hr. Stetter har givet udtryk for både fra denne talerstol og i hans mindretalsudtalelser fra økonomisk råd, at

[Kirsten Jacobsen.]

man alene af proceduremæssige årsager vil undlade at støtte noget, man ellers finder er rigtigt.

Jeg tror, at denne nordiske investeringsbank er overflødig, og jeg tror, den har fået en behandling, som er alt for hurtig til et så stort og vidtgående forslag, og det er også det, der fremgår af de fleste af udtalelserne i betænkningen fra økonomisk udvalg. Eftersom det kun er et lille fåtal af partierne herinde, som har sæde i økonomisk udvalg, har vi andre kun muligheden for enten i vort eget parlament eller på Nordisk Råds session at gøre indvendinger mod de beslutninger, der er truffet i økonomisk udvalg.

Jeg vil i hvert fald opfordre til, at man stemmer for det af mig stillede dagsordensforslag. Så kan man senere se på og behandle sagen mere grundigt.

Nathalie Lind (V):

Jeg vil gerne rette noget, der i hvert fald kan ligne en misforståelse.

Det er rigtigt, at der den samme dag blev afholdt ministermøder i Oslo. Der blev afholdt et ministermøde for nordiske samarbejdsministre. Der blev også afholdt et møde for nordiske statsministre, men den danske statsminister deltog ikke i statsministermødet, og det, jeg gjorde, og som jeg nævnede før, var, at jeg i stedet for den nordiske samarbejdsminister, daværende udenrigsminister Ove Guldberg, sagde, at vi som forretningsministerium ikke kunne være med. Jeg repræsenterede ikke daværende statsminister Poul Hartling, og vi var ikke med. Andet kan jeg ikke sige.

Hilmar Baunsgaard (RV):

Jeg forstod på fru Kirsten Jacobsens sidste indlæg, at hun mente, det var substansen i et forslag til lov om nordisk investeringsbank, der skulle tages stilling til.

Jeg går ud fra, at den højtærede formand har vurderet, om fru Kirsten Jacobsens dagsordensforslag herefter er i overensstemmelse med folketingets forretningsorden. Skulle formanden mod min forventning komme til det resultat, at det dagsordensforslag kan godkendes, så er jeg sådan indstillet, at jeg tager formandens afgørelse til efterretning, selv om jeg i dette tilfælde ikke ville kunne forstå den. Men så vil jeg gerne

sige til tinget: man bør ikke foranledige hverken at fru Kirsten Jacobsen eller nogen anden indfører den skik her i tinget at tage beslutning om en anden sag, der senere kommer til behandling, men er den, der er til behandling, uvedkommende.

(Kort bemærkning).

Kirsten Jacobsen (FP):

Måtte jeg i anledning af fru Nathalie Linds sidste bemærkning blot sige, at hvis man ikke har deltaget i det pågældende statsministermøde fra Danmark, så kan jeg ikke se, at man bør føle sig bundet af den beslutning, som de andre nordiske statsministre på det tidspunkt har vedtaget.

Må jeg i anledning af hr. Hilmar Baunsgaards bemærkning sige, at mine udtalelser gik på, at det, jeg ønskede drøftet, var substansen i forslaget. Mit dagsordensforslag er sat i relation til den sag, vi behandler, nemlig beretningerne fra Nordisk Råds 3 sidste sessioner, og som følge deraf tror jeg også, at mit dagsordensforslag er i overensstemmelse med folketingets forretningsorden.

Ministeren for nordiske anliggender (Ivar Nørgaard):

Jeg vil også gerne bidrage til, at fru Kirsten Jacobsen reddes ud af vildfarelserne. Der var et politisk interregnum den 31. januar, og netop for at enhver misforståelse skulle undgås, så var en af de første handlinger, den nuværende regering foretog, at erklære, at man var enig i de beslutninger, der blev truffet på statsministermødet den 31. januar, hvor der altså ikke deltog nogen dansk repræsentant. Vi erklærede os enige i de beslutninger, de øvrige statsministre havde tilsluttet sig, og det tilsluttede den danske statsminister sig derefter.

Første næstformand (Grete Hækkerup):

Jeg skal her afbryde forhandlingen og udsætte mødet. Det genoptages i dag kl. 13.55.

Mødet udsat kl. 13.23.

Mødet genoptaget kl. 13.55.

Forhandlingen genoptoges.

Stetter (KF):

I pausen har jeg fået konstateret, at det er første gang, Nordisk Ministerråd fremsætter et forslag til behandling i Nordisk Råd. Det rejser, som jeg allerede har fremhævet over for tinget flere gange, en del spørgsmål, som skal besvares. Jeg har ikke haft noget kendskab til fremskridtspartiets initiativ i sagen og har derfor ikke haft lejlighed til at overveje disse problemer, men jeg mener, at tinget har nogle erfaringer fra behandling af EF-sagerne i markedsudvalget. Her søger regeringen på forhånd at få tilslutning til et standpunkt, og jeg mener, vi må kunne anvende en tilsvarende fremgangsmåde ved behandlingen af fremtidige nordiske sager.

Jeg vil på denne baggrund spørge ministeren for nordiske anliggender, om regeringen vil være med til, at vi i fællesskab prøver på at etablere en ordening for de nordiske sager, der svarer til behandlingen af de europæiske.

Enggaard (V):

Det forslag om motiveret dagsorden, som er stillet af fru Kirsten Jacobsen, vil venstres folketingsgruppe stemme imod. Vi mener, det proceduremæssigt er forkert, at vi ved denne behandling i dag prøver at få en afgørelse af et sådant spørgsmål, som senere kommer frem i folketinget i form af et egentligt ratifikationsforslag. Vi ved jo, at adskillige enkeltheder omkring en sådan investeringsbank i dag endnu ikke er afklaret.

Det er på den proceduremæssige baggrund, vi i dag afviser fru Kirsten Jacobsens forslag. Der kan ikke heri lægges noget med hensyn til den afstemning, som senere vil følge for de enkelte medlemmers vedkommende.

Kirsten Jacobsen (FP):

Jeg har kun en ganske kort bemærkning i anledning af hr. Enggaards indlæg. Det forekommer mig meget mærkeligt over for de nordiske lande, at man på lørdag går op og stemmer for vedtagelse af et nordisk forslag om en investeringsbank, når man to dage i forvejen har rejst tvivl i sit eget parlament

om, hvordan man vil stille sig til en endelig ratifikation.

Ja, undskyld, hr. Enggaard, det forekommer mig meget besynderligt, at venstre kan indtage en så ulogisk holdning.

Ministeren for nordiske anliggender (Ivar Nørsgaard):

Når regeringen indgår aftaler med andre landes regeringer, er der principielt tre forskellige måder, dette folketing behandler disse aftaler på. Der er først de almindelige aftaler, som vi bringer frem her til ratifikation, uden at der har været forudgående behandling i noget parlamentarisk forum.

Så er der de nordiske sager, hvor man sædvanligvis bygger på medlemsforslag, og hvor man har delegationsmøder både hjemme i de enkelte lande og under samlingerne. I den nuværende situation er der tale om en nydannelse, nemlig et regeringsforslag, men også her er der tale om, at det behandles på delegationsmøder, først på delegationsmøder i de enkelte lande og senere, hvis man ønsker det, på delegationsmøder dér, hvor sessionen holdes. Vi har også haft et delegationsmøde, hvor jeg har været i samråd.

Endelig er der EF-sagerne, hvor man på det forberedende stadium drøfter problemerne i et særligt parlamentarisk udvalg, markedsudvalget. Det er den mest fuldkomne parlamentariske kontrol, man har, og det er den, vi gennemfører for EF-sagerne.

Nu forstår jeg på hr. Stetter, at hr. Stetter kunne tænke sig, at man indførte samme praksis, når det drejede sig om de nordiske sager, som for EF-sagerne. Jeg forstår det på den måde, at det er, når der er tale om denne nydannelse, som vi nu kender med, at det er regeringerne, der kommer med forslag, og ikke når det er medlemsforslag. Jeg synes, det lyder overordentlig fornuftigt, at man i sådanne situationer kunne behandle spørgsmålene f. eks. i det eksisterende markedsudvalg. Der står jo ikke, at det udelukkende er EF-sager, man skal behandle, og hvis folketinget er enigt om det, kan man jo godt tage nordiske sager også. Men jeg ville heller ikke have noget som helst imod, hvis det var ønsket fra folketinget, at man havde et specielt udvalg, der udelukkende tog sig af de nordiske sager.

[Ministeren for nordiske anliggender.]

Jeg vil altså gerne besvare hr. Stetters spørgsmål positivt. Vi er parat til under de former, som folketinget nu finder mest egnede, at drøfte sagerne, før de besluttet som nordiske beslutninger, selv om vi jo formelt stadig væk fastholder ordningen, at den endelige afgørelse finder sted ved en ratifikation i folketingssalen.

Hermed sluttede forhandlingen.

Forslaget om motiveret dagsorden af Kirsten Jacobsen (se foran) *forkastedes* med 100 stemmer mod 23; 1 medlem stemte hverken for eller imod.

Forslaget til folketingsbeslutning vedtoges enstemmigt med 125 stemmer.

Første næstformand (Grete Hækkerup):

Der vil nu blive givet Nordisk Råds danske delegation meddelelse om denne vedtagelse.

Den næste sag på dagsordenen var:

Anden (sidste) behandling af forslag til folketingsbeslutning angående folketingets ombudsmands beretning for året 1974.

(Andre selvstændige forslag nr. XXII. Fremsat 23/10 75 i betænkning fra retsudvalget. Første behandling 7/11 75).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Forslaget sattes til forhandling.

Ingen bad om ordet.

Forslaget til folketingsbeslutning vedtoges med 102 stemmer mod 22.

Første næstformand (Grete Hækkerup):

Der vil nu blive givet folketingets ombudsmand meddelelse om denne vedtagelse.

Den næste sag på dagsordenen var:

Anden behandling af forslag til lov om ændring af lov for Grønland om kommuneskat.

(Lovforslag nr. 12. Fremsat 8/10 75. Første behandling 17/10 75. Betænkning 31/10 75).

Der var stillet 1 ændringsforslag i betænkningen.

Uden for betænkningen var der ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslagets paragraffer, ændringsforslaget og spørgsmålet om lovforslagets overgang til tredje behandling sattes til forhandling under ét.

Ingen bad om ordet.

§ 1, ændringsforslaget om en ny affattelse af § 2 og § 2 i den ændrede affattelse *vedtoges* uden afstemning.

Lovforslagets overgang til tredje behandling vedtoges uden afstemning.

Første næstformand (Grete Hækkerup):

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til folketingsbeslutning om at nedbringe personbeskatningen og fremme den private opsparing [af Erhard Jakobsen m. fl.].

(Andre selvstændige forslag nr. IX. Fremsat 15/10 75).

Forslaget sattes til forhandling.

Ministeren for skatter og afgifter (Svend Jakobsen):

Det foreliggende forslag til folketingsbeslutning, som centrum-demokraterne her er kommet med, går ud på, at der skal indføres skattefrihed for 50 pct. af al ekstrainkomst, som indtjenes fra 1. januar 1977. Som betingelse for skattefriheden skal beløbet være bundet på en eller anden måde, som nærmere måtte blive fastlagt, og renterne af det bundne beløb skal også være skattefrie.

Det er ikke noget nyt forslag, centrum-demokraterne fremsætter; faktisk er det fjerde gang, man forsøger sig med det. Den seneste gang, det har været til første be-